

# Saradnja sa Haškim tribunalom

Rasim Ljajić

**LEX FORUM: Gospodine Ljajiću, kako dobrovoljne predaje i uspešna saradnja sa Haškim tribunalom utiču na međunarodnu poziciju SCG?**

**RASIM LJAJIĆ:** Dobrovoljne predaje i uspešna saradnja sa Haškim tribunalom nesumnjivo pozitivno utiču na poziciju SCG, što se najbolje može videti na primeru Studije o izvodljivosti Evropske Unije. Kao što je poznato, značajan napredak u saradnji sa Haškim tribunalom bio je ključni uslov koji je SCG trebalo da ispuni da bi dobila pozitivnu studiju i kada je taj uslov ispunjen rezultat je bila pozitivna Studija.

Studija o izvodljivosti je, međutim, samo prvi korak i za dalji napredak u evroatlantskim integracijama neophodno je dalje unapređenje saradnje, odnosno postizanje pune saradnje, jer je to uslov od koga međunarodna zajednica neće odustati. To se najbolje vidi na primeru Hrvatske i otpočinjanja pregovora sa Evropskom Unijom, koji su odloženi zbog toga što je Ante Gotovina još na slobodi.

**LEX FORUM: Da li tajne optužnice stvaraju probleme u saradnji sa Haškim tribunalom ?**

**RASIM LJAJIĆ:** Tajne (zatvorene) optužnice, sa pravne tačke gledišta, nisu najsrećnija kategorija, ali one, do sada, nama nisu stvarale probleme u saradnji. Primeri za to su generali Perišić, Gvero i Miletić, koji su, odmah po objavljivanju optužnica protiv njih, odlučili da se dobrovoljno predaju. Po našim saznanjima, međutim, optužnica više neće biti, ni otvorenih ni zatvorenih, s obzirom da je

Tužilaštvo Tribunala, u skladu sa završnom strategijom, završilo sa podizanjem optužnica.

**LEX FORUM: Koji su najveći problemi u sadašnjoj saradnji sa Haškim tribunalom ?**

**RASIM LJAJIĆ:** Najvažnije pitanje u saradnji sa Haškim tribunalom koje je i dalje otvoreno je pitanje optuženih koji se i dalje nalazi na slobodi. SCG, međutim, na tom polju preduzima sve raspoložive i mere i nadamo se da ćemo u skorije vreme imati i konkretne rezultate. Najveći problem u ovom trenutku predstavlja da utvrdimo da li se preostali optuženi nalaze na teritoriji SCG ili ne.

Što se ostalih vidova saradnje tiče, oslobađanja svedoka od dužnosti čuvanja tajne i dostavljanja dokumentacije, tu nema nikakvih problema i taj deo saradnje odvija se redovnim tokom.

**LEX FORUM: Kako ocenjujete perspektive dalje saradnje sa Haškim tribunalom ?**

**RASIM LJAJIĆ:** Očekujem da se saradnja i dalje unapređuje sve dok se ne postigne puna saradnja i ovo pitanje konačno zatvori za SCG. Takođe, očekujem i da Tribunal učini neke pozitivne korake prema SCG i, u tom smislu, smatram da bi ustupanje suđenja protiv Vukovarske trojke, ali i nekih drugih optuženih bilo veoma značajno za dalje unapređenje saradnje, kao i poboljšanje opšte slike koja u javnom mnjenju postoji o Haškim tribunalom. ■

## O AUTORU

Rasim Ljajić je ministar za ljudska i manjinska prava Saveta ministara Državne zajednice Srbije i Crne Gore.

Rođen 1964. godine u Novom Pazaru. Medicinski fakultet završio u Sarajevu. Služi se engleskim i ruskim jezikom. Oženjen, otac je dvoje dece.

E-mail [office@humanrights.gov.yu](mailto:office@humanrights.gov.yu)



**RADNI PAPIR KOMISIJE**  
**Izveštaj o spremnosti Srbije i Crne Gore za**  
**pregovare o zaključivanju Sporazuma o stabilizaciji**  
**i pridruživanju sa Evropskom unijom**  
**- STUDIJA IZVODLJIVOSTI -**

Neautorizovani prevod, Brisel, 12.04.2005. godine,  
 SEC (2005) 478 final  
 (izvod)

(...)

**1.1.5. Odnosi sa**  
**međunarodnom zajednicom**

(...)

Saradnja sa **Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju** je međunarodna obaveza Srbije i Crne Gore kao članice UN i kao potpisnika Dejtonskog/Pariskog sporazuma. To je takođe obaveza preuzeta po pristupanju Savetu Evrope, kao i sastavni deo političkih uslova EU u okviru Procesu stabilizacije i pridruživanja. Saradnja sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju je međunarodna obaveza cele Srbije i Crne Gore, a time i Republike Crne Gore.

Izveštaj dostavljen Savetu bezbednosti UN u novembru 2004. godine od strane Glavnog tužioca Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju beleži da, dok je napredak ostvaren u pogledu prihvatanja izuzeća svedoka i pristup dokumentima, vlasti nisu pokazale konkretnu spremnost da sarađuju kada je reč o izručivanju optuženih lica.

Od tada, Nacionalni savet za saradnju sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju, na čijem čelu je Ministar za ljudska i manjinska prava, je nastavio da donosi važne odluke koje se tiču izuzeća svedoka i pristupa dokumentima, ispunjavanja zaostalih zahteva Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju. Međutim, primena odluka Saveta je ponekad ometana od strane lica iz uprave i vojske koja poseduju dokumenta, ali su nevoljna da sarađuju sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju.

Što se tiče optuženih lica, u toku prethodnih meseci se značajan broj njih dobrovoljno predao, nakon čega su prebačeni u Hag. Međutim, veliki broj optuženih lica je još uvek na slobodi, uključujući Ratka Mladića i Radovana Karadžića, koji se moraju izvesti pred lice pravde. U vezi sa navedenim, vlasti moraju preduzeti akcije.

Savet ministara državne zajednice je u martu 2005. godine usvojio Nacrt zakona o zamrzavanju imovine lica optuženih pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju. U međuvremenu, sudovi u Srbiji su izdali naredbu za zamrzavanje ove imovine.

Domaći sudovi su spremni na saradnju i rade dobar posao kada je reč o nekim slučajevima manjih razmera, posebno slučaju Ovčara. Neke mere su takođe preduzete kako bi se poboljšali njihovi organizacioni i infrastrukturni kapaciteti. Pravni amandmani su podneti da bi se raspravilo pitanje komandne odgovornosti. Međutim, ukupna politička klima je takva da ne postoji garancija da bi bilo koje suđenje za ratne zločine većih razmera moglo biti vođeno na fer i transparentan način.

(...)

**ZAKON O SARADNJI SRBIJE I CRNE GORE SA**  
**MEĐUNARODNIM TRIBUNALOM ZA KRIVIČNO**  
**GONJENJE LICA ODGOVORNIH ZA TEŠKA**  
**KRŠENJA MEĐUNARODNOG HUMANITARNOG**  
**PRAVA POČINJENA NA TERITORIJI BIVŠE**  
**JUGOSLAVIJE OD 1991. GODINE**

"SISRJ", br. 18/2002, "SISCG", br. 16/2003  
 (izvod)

**Član 1.**

(1) Ovim zakonom uređuje se saradnja Srbije i Crne Gore sa Međunarodnim tribunalom za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (u daljem tekstu: Međunarodni krivični tribunal) i izvršenje obaveza koje za Srbiju i Crnu Goru proizlaze iz Rezolucije Saveta bezbednosti br. 827 (1993) i Statuta Međunarodnog krivičnog tribunala, na osnovu kojeg će nadležni organi republika članica odlučivati o ustupanju krivičnog postupka i predaji optuženih ovom tribunalu.

(2) Srbija i Crna Gora će poštovati i sprovoditi sudske odluke Međunarodnog krivičnog tribunala i ukazivati pravnu pomoć njegovim istražnim i sudskim organima.

**Član 2.**

(1) Međunarodni krivični tribunal je sud obrazovan od strane Saveta bezbednosti Organizacije ujedinjenih nacija, te se u saradnji Savezne Republike Jugoslavije sa tim tribunalom ne primenjuju opšta pravila i propisi koji regulišu saradnju sa stranim državama u oblasti pravosuđa.

(2) Odredbe Statuta Međunarodnog krivičnog tribunala su opšteprihvaćena pravila Međunarodnog prava.

**Član 3.**

(1) Zahtevi za saradnju ili izvršenje pojedinih odluka Međunarodnog krivičnog tribunala dostavljaju se Ministarstvu spoljnih poslova.

(2) Nakon što utvrdi formalnu valjanost zahteva, Ministarstvo spoljnih poslova će ga dostaviti nadležnom organu radi postupanja predviđenog ovim zakonom.

(3) Saradnja sa Međunarodnim krivičnim tribunalom odvija se na srpskom jeziku ili na jednom od jezika Međunarodnog krivičnog tribunala, uz prevod na srpski jezik.

**Član 4.**

(1) Zahtev za saradnju ili izvršenje odluka Međunarodnog krivičnog tribunala usvojiće se ako je zasnovan na odredbama Statuta i Pravila o postupku i dokazima Međunarodnog krivičnog suda.

(2) Ako nadležni organ proceni da bi određeni postupak saradnje mogao da ugrozi suverenitet ili interes bezbednosti državne zajednice, o tome će obavestiti Savet ministara, odnosno vladu države članice.

(3) Ako Savet ministara ili vlada države članice oceni da bi ispunjenje zahteva ugrozilo suverenitet ili interese bezbednosti državne zajednice, naložiće Ministarstvu spoljnih poslova, odnosno ministarstvu nadležnom za poslove pravde države članice da o tome obavesti Međunarodni krivični tribunal i uloži prigovor prema Pravilima o postupku i dokazima.

(...)